

POGREZNITEV NADALJNEGA AMER. TOVORNEGA PARNIKA

Parnik "Pink Star" je bil pogreznjen v bližini Islandije, kjer so bili potopljene tudi ostali ameriški parniki.

NACISTI V BERLINU "NE VEDO NIČESAR" O POGREZNJENJU

WASHINGTON, 22. septembra. — Državni departament je danes naznanil, da je bil v severnem Atlantiku pogreznjen nadaljnji ameriški parnik, ki je bil pod panamsko registracijo. Pogreznjen parnik, ki je bil kot prvi pogreznjen iz znanega predsednikovega govora, ki je predsednik izjavil, da je bilo ameriški mornarici ukazano streljati na vsako ladjo, katere bi se približala ameriškim parnikom, je bil parnik "Pink Star". Parnik je bil pogreznjen pretekli petek. Usoda posadke, ki je

stela 34 mož, med katerimi ni bilo nobenih ameriških državljanov, je neznana.

Hitlerjev odgovor Rooseveltu
Ako je parnik pogreznjen nemška podmornica, je to akcijo smatrati za Hitlerjev odgovor na predsednikovo ugotovitve.

Berlin "ne ve ničesar"
BERLIN, torek, 23. septembra. — Ko je semkaj prispelo poročilo o pogreznitvi ameriškega parnika "Pink Star-a", so nacijski krogi izjavili, da jim ni o pogreznjenju ničesar znanega.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

Mr. J. Okorn, tajnik "Lausche for Mayor" kampanje, poroča, da gre kampanja povoljno naprej. Naši rojaki in društva se navedejo odzivajo, s čimer se pomagalo Lauschetu do zmage, ter bo usreženo vsem, ki želijo, da postane Slovenec župan mesta Clevelanda. Darovali so sledeči:

Društvo Novi dom št. 7, SDZ \$15.00; Anton Novak 10708 O. 1029 E. 69th St., oba direktorja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave po \$5 vsak.

Eleanor Černe Pavey \$2.00; društvo Slovenec št. 1 S. D. Z., pri katerem je včlanjen Lausche darovalo \$30.00; na seji tega društva so darovali tudi sledeči člani: po \$2.00 Mike Škrjanc, 18702 Keweenaw Ave. in Anton Papes, 1104 E. 71 St.; po \$1.00 so darovali Karl Vrtovšnik 1104 E. 71 St., John Stražisar 1235 Addison Rd., Anthony C. Skuly 11324 Knowlton Ave., Frank Jazbec 7305 Myron Ave., torej posamezni člani so prispevali vsoto \$8.00; društvo Složne se (Dalje na 2. str.)

MINISTER SNOJ V PITTSBURGHU

Jugoslovanski konzul dr. Malý nam sporoča, da je prišel minister Franc Snoj sredi ob 6:15 iz Chicaga, oziroma iz Michigana, nakar je imel nemudoma odločitev z letalom v Pittsburgh, kjer je imel govoriti pred delegati konvencije združene SNPJ in SSPZ. Konzul dr. Malý se je v tej zadržki obrnil na nekega ameriškega polkovnika, svojega osebnega prijatelja, ki je nena doma odredil neki letalski družbi, da je dala na razpolago potrebno letalo in dvojce pilotov, ki sta pripeljala ministra Snojja pravočasno v Pittsburgh.

KONFERENCA ZA OBRAMBO AMERIKE IN ZA PORAZ HITLERJA

Od 3. do 5. oktobra se bo vršila v Clevelandu narodna konferenca "To Defeat Hitler," kakor naznačajo Mrs. Elizabeth Cox, administrativna tajnica clevelandkega koncilja, American People Mobilization. Poziv k tej konferenci je dal odbor proti fašizmu. Med ponavljajoče te konference so: Stanley Kirschner, predsednik Pain-ers District koncilja št. 6, Cleveland; Reid Robinson, International President Mine, Mill and Smelter Workers of America; Michael J. Quill, International President Transport Workers Union of America; Philip M. Connelly, International President, American Newspaper Guild.

Omenjena organizacija poziva ameriško ljudstvo na boj proti domačim apizajem (Hearst, Wheeler, McCormick, Roy Howard) in drugim. Omenjena ustanova vabi vse organizacije, da pošljejo po dvojce delegatov na to konferenco, lokalne organizacije pa naj pošljejo vsaka po enega delegata.

Seje se bodo vršile v Public auditoriju ter se prično v petek večer, 3. oktobra. Vstopnina po 28 centov, v katerem znesku je že všteti davek.

Spored Lauschetovih govorov na radiu

Postaja	Dan	Čas
WTAM v torek, 23. septembra	6.35 do 6.40 zvečer	— 5 minut
WHK v sredo, 24. septembra	5.30 do 5.45 pop.	— 15 minut
WGAR v četrtek, 25. septembra	5.50 do 6.00 zvečer	— 10 minut
WTAM v petek, 26. septembra	6.30 do 6.45 zvečer	— 15 minut
WCLE v soboto, 27. septembra	6.15 do 6.20 zvečer	— 5 minut
WHK v nedeljo, 28. septembra	7.00 do 7.15 zvečer	— 15 minut
WHK v ponedeljek, 29. septembra	6.45 do 7.00 zvečer	— 15 minut

ODBORNIKI ZDRUŽENE ORGANIZACIJE

Baš ob zaključku lista smo prejeli telefonsko sporočilo o izidu volitev glavnih odborov S. N. P. J., ki so kot sledi: Vincent Cainkar, glavni predsednik, Michael Kumer, iz Universal, Pa., prvi glavni podpredsednik; Camilius Zarnik iz Clevelanda, drugi gl. podpredsednik; Fred A. Vider, glavni tajnik; William Rus, pomožni tajnik; Lovrence Gradišek, bolniški tajnik; Mirko G. Kuhel, glavni blagajnik; Michael Vrhovnik, direktor mladine, Filip Godina, upravitelj "Prosvete"; Ivan Molek, urednik "Prosvete" in Math Petrovich, iz Clevelanda, predsednik gospodarskega odseka.

Konvencija bo končana enkrat jutri!

295 žrtev nacijske bestialnosti

Berlin sam naznanja v svet, da je bilo izza 1. avgusta v zasedenih deželah usmerjenih 295 Nemčiji sovražnih oseb.

BERLIN, 22. septembra. — Pregled eksekucij Nemčiji sovražnih ljudi izkazuje, da je bilo izza 1. avgusta v zasedenih deželah postreljenih najmanj 295 oseb, med njimi več žensk. Omenjena usmrčenja so bila izvršena večinoma zaradi prestopkov sabotaže, špijonaže, komunistične aktivnosti, streljanja nemških vojakov in pomoči angleškim četam in letalcem.

Zaradi vedno večjega sovražstva belgijskega ljudstva napram Nemcem, so nacijske oblasti v Belgiji odredile, da bodo poslej vsi belgijski politični jetniki talci, kar pomeni, da bodo, če se bo izvajalo represalije, ustreljeni.

Novi izbruhi v Češki

V Češkoslovaški so izbruhnili novi antinežski nemiri. V ogromnih škodovih napravah so izbruhnili misteriozni požari. — Neka elektrarna škodovih naprav je bila popolnoma razdejana. V Vlašinu, v severni Češki, so sabotažniki razstrelili tovarno, v kateri se je polnilo naboje s smodnikom.

Položaj v Franciji

VICHY 22. septembra. — Noč je bil ustreljen v Parizu nek nemški kapitan, radi česar se vlada v Vichyju boji, da bodo pričeli Nemci izvajati represalije na debelo, kakor so bili obljubili. Da je vlada tudi bojazan, da utegnejo Nemci zasesti vso Francijo.

100 Norvežanov ubitih

LONDON, 22. septembra. — Exchange Telegraph poroča iz Gotesborga, Švedska, da je bilo v Norveški ubitih 100 Norvežanov, ki so hoteli pobegniti v čolnih v Anglijo, pa so njihove čolne razbili nemški bombniki.

Ljudje, ki prihajajo iz Francije, pravijo, da bo v štirih mesecih izbruhnili v Franciji splošna revolucija.

Poroka

Jutri se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Mr. Joseph Strnad, 1106 E. 67 St. in Miss Valeria Polšak, 1048 E. 70 St. Po poroki se bo mladi par podal na poročno potovanje. Čestitamo!

General Gromov

Na sliki je sovjetski general M. Gromov, junak ruskega rtanspolarnega poleta iz leta 1937. Gromov je načelnik misije, obstoječe iz 47 sovjetskih tehnikov, ki so z njim vred prispeli z dvema letaloma iz Moskve v Zedinjene države.

Roosevelt in Hull sta voščila Židom novo leto

Rooseveltovo in Hullovo voščilo je odgovor Lindberghu in drugim, ki ustvarjajo plemensko mržnjo v Ameriki.

WASHINGTON, 22. septembra. — Ameriški Židje so večeraj proslavljali prihod židovskega novega leta 5702. Ob tej priliki sta Židom čestitala med drugimi tudi ameriški predsednik Roosevelt in državni tajnik Cordell Hull.

Rooseveltova poslanica Židom se glasi:

"V tej tragični uri moderne civilizacije pošiljam židovskemu ljudstvu Amerike moje iskrene pozdrave za novo leto v upanju in nadi, da začasna tema, ki je zasenčila svet, ne bo ugasnila luči svobode in blagoslova miru. — V skupnem spoštovanju do pravične stvari tolerance in miru, moramo vsi sodelovati v nalogi, ki je pred nami, da bodo lahko vsi narodi živeli kot enaki med enakimi."

V istem smislu je voščil Židom ob njihovem novem letu tudi državni tajnik Cordell Hull.

Krožek št. 1 Progresivnih Slovencev

V sredo, 24. septembra ob 7:30 uri zvečer se bo vršila seja veseličnega odbora v SDD na Waterloo Rd., v prid prireditve, ki se bo vršila v nedeljo 5. oktobra. Članice tega odbora so: J. Levstik, A. Tomle, F. Henikman, M. Vidrih A. Karlinger, M. Basel, J. Gorjup, A. Terbičan, S. Strumbel in F. Wolf, katere se želi na to sejo. — Tajnica.

Bolezen

V Lowman paviljonu v mestni bolnišnici se nahaja Miss Florence Brice, 24465 Lakeland Blvd. Prijateljice so vabljeni, da jo obiščejo. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

POŠTENI NEMCI SOČUSTVUJEJO Z ŽIDI

BERLIN, 22. septembra. — Danes se je videlo na berlinskih ulicah "arijske" Nemce, kako so prisrčno in ostantativno stiskali roke svojih židovskih prijateljev in znancev.

Vzrok temu ostantativnemu rokovanju z Židi je uveljavljanje najnovejših, strogo antižidovskih zakonov, ki predpisujejo

AKCIJA MARŠALA TIMOŠENKA

Armada maršala Timošenka je udarila danes v silnem protinapadu skozi nemške pozicije južno od Smoljenska v prizadevanju, da reši veliko rusko silo, ki je v pasti vzhodno od Kijeva. Maršal Budjeni je potegnil del svoje armade srečno iz nevarnosti, dočim je od ostalega dela njegove armade v največji meri odvisno, da se sama prebije skozi sovražnikove vrste.

Henry C. Cassidy, ameriški časnikar, ki se nahaja s Timošenkovo armado pred Smoljenskom, poroča, da so vrgle ruske armade na centralni fronti nacistične do tri-deset milj nazaj. Dalje poroča, da ni nobenega dvoma, da imajo ruske čete na tej fronti superiornost nad nemškimi četami in da drže neprestano iniciativo v svojih rokah. — Rusko vojaštvo da je z vsem izbornom opremljeno in da vlada med njim izbornom in bojevit duh, pravi ameriški časnikar.

Aretacija štirih napadalcev žensk v Clevelandu

Policija je aretirala štiri mlade lopove, ki so pred tednom dni napadli neko žensko in njenega spremljevalca.

Detektivi so večeraj naznanili, da so aretirali štiri lopove, ki so pred tednom dni napadli po polnoči na Hough Ave., neko žensko in njenega spremljevalca, ki sta sedela v parkanem avtomobilu. Moškega in žensko so odpeljali v njunem avtomobilu k jezeru, kjer je eden izmed njih žensko kriminalno napadel in posilil. Njenega spremljevalca so lopovi zvezali, žensko, 27 let staro dekle, ki je zaposlena v neki departmet trgovini v mestu, pa je njen napadalec zbil in ji zlomil čeljust, ker se je branila, ko jo je napadel. Lopovi, ki so sami mladi, od 17 do 20 let stari nepridipravi, so dvojico tudi oropali ter jima vzeli \$125.

Mladenci, ki so zakrivali ta zločin kakor tudi še druge slične zločine, so: Toni Delaso, star 17 let in stanujoč na 1819 East 55 St.; James Evans, 20 let star, 1762 E. 65th St.; Benjamin Clark, star 19 let in stanujoč na 1850 E. 63rd St., ter Earl Hamilton, 18 let stari vojak, ki je nastanjen v Orlando, Fla. Dekle je kriminalno napadel James Evans.

Doma iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom poznani John Hrovat, 6711 Edna Ave., kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Jesen je tu!

Davi ob 7:33 je sonce prekrizalo ekvator ali ravnino, s čimer je nastopila jesen, ki ima — kakor poletje — nešteto svojih prelestnih lepote.

BRAMBOVCI LJENINGRADA SO VRGLI NEMCE 6 MILJ NAZAJ

"Zmagati ali umreti!" prisegajo brambovci Leningrada in Odese. — Prihod angleške in ameriške misije v Moskvo.

NACISTI POROČAJO O ZMAGI NAD RUSKO MORNARICO

MOSKVA, 23. septembra. — Sovjetske vojaške depeše z Leningradske fronte naznanjajo, da so sovjetske čete, ki branijo Leningrad, potisnile na nekem sektorju nacistične šest milj nazaj.

Rusko vojaštvo in civilno prebivalstvo Leningrada in Odese je priseglo, da bo branilo mesti do zadnjega diha. Med tem pa se je naznanilo, da sta prispeli v Rusijo z letali angleška in ameriška misija, ki bosta ukrenili vse potrebno, da dobi Rusija nemudoma vso razpoložljivo pomoč.

V Moskvi je bila preklicana odredba o zatemanitvah in mesto je ponoči zopet razsvetljeno. O kijejski fronti, katero so Nemci predli, ni iz Moskve nobenih poročil.

Zmaga ali smrt!

Brambovci Leningrada so trdno odločeni, zmagati ali umreti v strašni borbi, ki se vrši za šest mest.

Bolgarska vlada je ukazala postreliti vse komunistične poslance, ostale pa internirati

Poslanci, ki so bili člani bivše agrarne stranke, so bili internirani, 120 nadaljnjih komunistov pa je bilo poslanih v Nemčijo. — Poročila o odskoku ruskih padalcev na bolgarsko ozemlje, so neresnična, pravi Rusija.

NEW YORK, 22. septembra. — Londonski radio naznanja, da so bili vsi bolgarski komunistični poslanci, člani poslanske zbornice, ustreljeni; člani bivše bolgarske kmečke stranke so bili internirani, 120 nadaljnjih komunistov pa je bilo poslanih v nemška koncentracijska taborišča.

Tudi poročila iz Berna, Švica, naznanjajo, da poročajo vesti iz Sofije o eksekuciji in internaciji bolgarskih komunističnih poslancev.

Angleški radio dalje naznanja, da je bolgarski kralj Boris na potu h konferenci s Hitlerjem, nakar bo Bolgarija stopila ob strani Nemčije v vojno. V Berlinu zanikujejo ta poročila.

Dardanele ostanejo zaprte

Poročila iz Ankare, Turčija, naznanjajo, da je zelo vpliven

Poročna dovoljenja

Zadnje dni so dobili poročna dovoljenja: Edward Miklavčič, 29, 1198 E. 68 St. in Mary Dejak, 24 14207 Thames Ave.; L. Cernigoj, 53, 160003 Huntmere Ave. in Josephine Terban, 53, 16003 Huntmere Ave.; Harry Johnston, 27, 10123 St. Clair Ave. in Mary Skopek, 23, 1430 E. 51 St.; Albert Novak, 26, 6818 Edna Ave. in Helen Kresinski 22, 1078 Ansel Rd.; Ant. Zadnik, 23, 1222 Norwood Rd. in Ann Glavac, 19, 1052 Addison Rd.; Fr. Shume, 23, 5801 Prosser Ave. in Mary Verhovnik, 23 5801 Prosser Ave. Bilo srečno!

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

V ČETRTEK, 25. sept. bo v 23. vardi

'Lausche Day'

Zvečer bo v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., velika plesna veselica z zanimivim programom.

Častni gost večera bo kandidat

Frank J. Lausche

Vstopnice dobite v predprodaji v glavnem stanu demokratske stranke v tej vardi, na 6724 St. Clair Ave., od 6.30 do 9. ure zvečer, in v slaščičarni Mrs. Makovec, v Slovenskem narodnem domu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DELA VSTVO IN VOJNA

Kakor je razumljivo, je po fašizmu izvana vojna med vsemi sloji najbolj prizadela delavstvo. Delavci so oni, ki morajo sedaj pretrpeti največ gladi in siromaštva. Prav tako pa so delavci tudi tisti, ki najbolj trpe na bojiščih, kjer prelijejo največ svoje krvi. Delavci grade utrdbе in nasipe ter vse ostalo, pa kaj imajo od tega? Delavstvo pod fašizmom je ne samo izgubilo vse svoje pravice in ekonomske dobrine, ki si jih je tekom dolgih let s težkimi borbami steklo, temveč je poleg tega padlo tudi v tako fizično sužnost, s katero se ne more prispodabljati nobeno srednjeveško robstvo.

Odveč bi bilo naglašati, da je za največji del tega tragičnega stanja odgovorna nacijska Nemčija, katera prišteva delavce v vrsto navadnih "surovin," ki jih poleg ostalih surovin potrebuje za nadaljevanje svoje osvajevalne vojne. Tragika tega stanja pa je v tem, ker je delavstvo samo zgradilo vse stroje, s katerimi ga je nacijska ganga zaslužila.

V tretjem letu vojne je nastalo v Nemčiji izredno veliko pomanjkanje delavstva, ker je skoro vse nemško delavstvo pod orožjem, dočim se je na drugi strani silno pomnožila potreba vojne proizvodnje. Te pomanjkljivosti Nemčije so vse očitnejše, odkar je slednja navalila na Rusijo, še očitnejše pa bodo, čim dalje časa bo trajala ta borba. Pomanjkanje delavstva v Nemčiji se očituje najbolj na kmetih, kamor je privedla nacijska vlada ogromen del poljskega in češkoslovaškega delavstva, ki živi v Nemčiji v dobesedni telesni in duševni sužnosti.

Dasi je v Nemčiji danes zaposlenih nad dva milijona inozemskih delavcev, pa deluje Nemčija mrzlično na tem, da pritegne v Nemčijo še nadaljne delavce iz vseh krajev Evrope. V tem ji je uspelo v zadnjem času zaključiti pogajanja za importacijo tisočev španskih in rumunskih delavcev. Dalje se je doznalo, da je španska vlada zadnje čase odprla več uradov za repatriiranje Špancev iz izven-evropskih dežel v svrhu, da potem te delavce odpremi v Nemčijo.

Celo srbske delavce, katere so nacijske oblasti vedno smatrali za "nevaren element," se rekrutira danes za delo v Nemčiji, in kakor poročajo nemški časopisi, so dobili Nemci doslej že nad 10.000 srbskih delavcev ali bolje rečeno sužnjev za delo v Nemčiji. Te delavce je dobila Nemčija s pomočjo "sodelovanja" Hitlerjeve "srbske vlade," ki je proglasila odnosno "uzakonila" prisilno delo za vse srbske moške v starosti od 17. do 45. leta.

Nobene bujne domišljije ni treba imeti za predvidevanje kaosa, ki bo nastal, ko bodo popokale verige tega antičloveškega socialnega položaja.

V srečo delavstva in v srečo vsega naprednega človeštva vobče, pa poseduje Sovjetska Rusija kot delavska domovina brez dvoma že danes politične in gospodarske osnove, na katerih podlagi bo s pomočjo Anglije in Zedinjenih držav preprečila, da se ta val ne pretvori v splošen krvavi pokolj, temveč da se ga usmeri v pravec, v katerem bo sedaj pregaženo delavstvo Evrope doseglo svoje socialne in politične pravice, svoj kruh in svojo svobodo.

V nepopisno požrtvovalni in herojski borbi ruskega naroda proti fašističnemu mraku, ima naš narod ne samo idejni del svoje svobode in bodočnosti, temveč tudi plemensko sorodnost s preko 100 milijoni Rusov, Belorusov in Ukrajincev, katerih prelivanje bratske krvi smo dolžni nagraditi z resničnim naporom, da v tej deželi, daleč od krvavih bojišč, storimo vse, kar se da storiti, da se ta borba čim prej konča z uspehom orožja svobode in resnične nove dobe za vse narode na svetu. Zakaj samo tak uspeh bo strl verige suženjstva, v katere je vkovano evropsko delavstvo in bi bilo z zmago osišča kmalu vkovano delavstvo vsega sveta.

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestrām v domovini! Prispevajte v sklad Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanske pomožnega odbora!

UREDNIKOVA POŠTA

Misli ob pletenju

New York, N. Y. — Pred četrta malo opisali program, ki se som sem čitala v naših listih ga pripravljala. Združena slovenska društva v New Yorku si rojakinje prijavile za pletenje prizadevajo, potom svojih delegatov pri skupni organizaciji, vojne ujetnike. Ker se zima hitro bliža, sem takoj poslala polno in se tako priglasila za to človekoljubno delo. Naj bo moj delež pri tem še tako skromen, jaz smatram, da je moja dolžnost kot Slovenka, da doprinesem svoj delež k skupni stvari za olajšanje trpljenja naših ljudi v domovini in v jetniških taborih še posebej.

Poslani volni je bilo priloženo pismo, v katerem je naglašeno, naj zainteresirani svoje prijateljice v to domoljubno delo. Ker imam poročati še druge stvari, sem bila mnenja, da dosežem več dobrih src naših žen in deklet ako v javnosti omenim to prepotrebno delo, s katerim bomo obvarovale naše junaške fante pred mrazom in poginom. Pomislite, rojakinje, ako splete vsaka izmed nas, ki moremo in znamo vršiti to prostovoljno delo, tudi samo en kos volnene obleke, bo s tem pomagano našim jetnikom, ki bi drugače trpeli mraz in posledice v raznih taboriščih v Nemčiji in drugod. Kar stori ana sama, se zaabiti zdi malo in nevedno začeti, a vedeti je treba, da naše skupno delo bo veliko štel, zato naj nobena ne odbije misli, da bi prisločila s pletenjem na pomoč. Zenske raznih narodnosti, kakor tudi Američanke v mestu New Yorku, pletó na poti na delo, doma, v uradih, v opoldanski urah počitka, itd. Tudi me ne smemo zaostajati.

Mnogi izmed nas vemo kakšni reveži so vojni ujetniki, ker smo imeli priliko to videti v zadnji svetovni vojni. Meni vsa leta v Ameriki niso zabrisala strašnih vtisov lačnih obrazov, otopelih oči, premraženih in mršavih teles ruskih ujetnikov, ki so jih gonili v naše primorske kraje, kakor živino, na gradnjo vojaških cest, barak, itd. Poletu je še nekako bilo, a pozimi, ko je skozi stare prepreke in raztrgane cunje brila v telo mrzla kraška burja, so bili ti vedno lačni siromaki pomilovanja vredni. Danes vladajo Evropi trinogi, kakršnim ni para v zgodovini in usoda naših jetnikov je bržkone silno žalostna, in to še posebno v očigled dejstvu, da je proti nam naperjena narava iztrebljenja, potujčenja, duhovne in gospodarske propasti ter končnega usuznjaja. Slovenske žene in dekleta, prisločile na pomoč z vsako prosto urico časa, zakaj prišel bo čas, ko bodo te za dobro delo žrtvovane ure vredne zlata za bodočnost našega malega a krepkega, ponosnega in poštenega naroda. Ohranimo naše fante pri zdravju in življenju s tem, da jim pomagamo prebiti zimo, ki navadno ugonobi toliko vojnih ujetnikov zaradi pomanjkanja tople obleke.

Kot je bilo že večkrat povedano v časopisih, se dobe vsa pojasnila in navodila za pletenje pri g. Tatjana Fotić, Royal Yugoslav Legation, Washington, D. C. V New Yorku se tudi pripravljamo na veliko slavnost v pomoč našemu ljudstvu v domovini. Ta slavnost oziroma koncertna priredba, se bo vršila 30. novembra, 1941, v Arlington Halli v New Yorku. O tem je že bilo nekaj poročil, a odslej pa do priredbe same bomo našo javnost v newyorški okolici pogostje opomnili in pa sem pa

naše stotine radovednih Newyorčanov. Jaz sem pojasnila sama ne vem koliko otrokom in odraslim kaj pomeni moja narodna noša (ki ni bila moja, pač izposojena od Mrs. Zakrajšek) in vsi so rekli, da niso vedeli, da imajo Jugoslavlani tako krasne noše. Posebno otroci so se zanimali in zanimivo je bilo, ko me je ustavila skupina deklic na Broadwayju, da si ogleda mojo nošo in povpraša o njej, kako se je par deklic nemškega pokoljenja oklevalo povedati svoj pravi izvor. Trdile so, da so zgolj Američanke, a par drugih deklic jih je izdalo. Jaz sem jim rekla, da se svoje narodnosti zaradi krutega postopanja Nacistov v Evropi ne smejo sramovati, a skrbje naj, da bodo dobre Američanke, pa da bodo, ko odrastejo delale za dobrobit človeštva in ne za njega pogin, kot delajo sedaj Naciji. Rekle so, da sovražijo nacizem. Ko sem šla naprej svojo pot, so vse zaklicale za menoj: "Long live Yugoslavs!" In pri srcu mi je bilo tako lepo, kot je bil lep tisti solnčni dan sam.

Zdaj, ko smo z delom začeli na raznih koncih, bo treba skrbeti, da bo naš človek vedel in videl vse račune, kot pravimo. V teh težkih, tragičnih časih naj ne bo med nami nikogar, ki bi tudi najmanj hotel izkoristiti nesrečo človeka v svoj prid. Med Američani smo napravili še precej dobrega vtisa, naj skrbje vsi oni, ki nosijo več odgovornosti, da pri tem ostane, da bomo veljali pred javnostjo kot pošteni, kar kot narod tudi smo!

Zadnjič, ko sem z nekaterimi drugimi Slovenci vred šla pričakat na postajo ministra G. Snoja, sem med pogovori pri mizi v hotelu New Yorker, omenila, da se mi primorski Slovenci skušamo združiti v svrhu zahteve, da se naše kraje zopet osvobodijo od vojni. G. Snoj se je z idejo strinjal in ravnotako se strinjajo mnogi rojaki, treba je torej, da se s tem delom nadaljuje. Manjšine bodo morale biti reprezentirane same po sebi, morale pa bodo tudi delovati na to, da poslej mali narodi ne bodo raztrgani na vse kraje, kot do prevojnega, ampak strnjeni v celoto, katere ne bodo mogli požrešni volje spet ob prvi priliki razgristiti na koše.

Parkrat že sem imela priliko se nekaj pogovoriti z dr. Goričarjem, ki je prispel s svojo ženo iz Jugoslavije pred nekaj tedni. O teh pogovorih bi se dalo veliko napisati, bi pa prišlo morda drugič na vrsto. Dr. Goričar veruje v slovanstvo, a se boji, da imamo sedaj proti sebi zelo hudega in močnega nasprotnika. Zelo me je zanimalo njegovo pripovedovanje o Rusiji, katero je zadnjič obiskal leta 1939 in 1940, če sem prav za pomnila. Ob priliki enega obiskarja, da je dejal, da je videl agrikulturno razstavo v Moskvi, katero, kakor je rekel, je bila nekaj tako impozantnega, lepega in naprednega Rusije povdarjajočega, da z besedami sploh ni moglo opisati.

Gospa Goričar pa mi je povedala podrobnosti o bombardiranju Belgrada, o begu od tam, kako je bila ranjena v roko, itd., cela povest, toda vse skupaj je tako vplivalo na živce obeh, da ne morejo še nič zapisati o svojih izkušnjah. Sem sta prišla brez sredstev takorekto, ker sta imela vse kar sta posedovala, v Jugoslaviji, in ker dr. Goričar ni več mlad, stojita sedaj pred problemom eksistence, kar niti v Ameriki ni prijetno. Upamo, da se vse prav obrne zanj, ter da bo dr. Goričar mogel delovati med nami za obnovo Jugoslavije in za združenje slovenskih narodov.

Sedaj pa najboljšo, da se vrnem k pletenju, ali pa me bo urednik opomnil nato. Še pridem. Primorska Slovenka

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče? Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanske pomožnega odbora!

Vsi na delo za Lauschetu!

Cleveland, Ohio. — Vsak narod, ki ima posebno srečo, da ima med svojo družbo, može in žene, kateri se udeležujejo v svojem življenju tudi za svojega bližnjega, se mu izkaže za hvaležnega.

Tako imamo tudi mi Slovenci posebno priliko, da se izkažemo hvaležni možu, ki je že v svoji mladosti napravil veliko dobrega in to nadaljuje z več kot podvojeno silo še danes.

Ta mož je naš Frank Lausche, ki se je povselp na tako odlično mesto, da je kandidat za župana velikega mesta Clevelanda.

Rojen in tudi rastele je v 23. vardi, v sredini slovenske naselbine, vsak Slovan je lahko ponosen in vesel, da nas je naletela ta sreča da ga imamo.

Zato mu 13 varda priredi časten dan "Lausche Day" na 25. septembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Na ta večer bo takozvani "Jam Session" z sedmimi orkestri. Igrali bodo Trebar, Pecan, Jankovich, Vadal, Intihar, Malovasic in Sokach. Vsi gori omenjeni talenti bodo darovali svojo posluho brezplačno.

Tudi nadvse priljubljeni pevki Josie Lausche Welf in Mary Udovich nam bodo pele, saj tudi znajo.

Kovacic radio kvartet, kakor tudi Miss Karlinger imajo nekaj prav novega za vdeležence.

Seveda častni gost večera bo spoštovani sodnik Frank Lausche njemu bodo ustmeno sporočili našo srčno željo, da bi bil izvoljen za župana. Pohitimo v Slovenski narodni dom na ta večer, pomagajmo do zmage F. Lauschetu, saj je vendar naš sin. Vstopnina za cel večer bo samo 35c. Vstopnice ima v prodaji Mrs. Makovec v S. N. D.

Na svidenje na 25. septembra v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.

Narodni pozdrav!

Za demokratski klub 23. varde Chas. Vrtovnik

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanske pomožnega odbora!

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

(Nadaljevanje s 1. strani)

stre št. 120 SSPZ \$10.00; društvo Napredok št. 132 ABZ \$5; društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ \$10.00; društvo Lipa št. 129 SNPJ \$5.00; društvo Clevelandski Slovenci št. 14 S. D. Z. \$10.00; društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ. \$25.00; morale so napraviti izreden slučaj, ampak pokojna mama Lausche je bila dolgoletna članica in predsednica društva in so storile. Društvo France Prešeren št. 17 SDZ. \$15.00; Rudi Božeglav, 6010 St. Clair Ave. \$10.00, on vodi uspešno trgovino najfinjšega vina; poskusite, pa boste videli, da je to res. Dr. Woodman of the World Camp 293 \$5.00, Mr. J. L. Friend of Lausche \$5.00, Henry Zalokar, \$5.00; skupna društva fare sv. Vida \$10.00, James Slapnik Jr. \$10.00; on vodi prodajalno cvetlic na 6620 St. Clair Ave.

Mrs. Rose Strainer in Mrs. Josephine Mihalic sta se zavzeli in obiskali nekaj svojih prijateljev

ŠKRAT

Na koncertu. — "Poglej tale je pa kar zaspal!" "In zato si me morala diti?"

"Ali verujete v vraga?" "Seveda! Z njegovo sestrom sem se celo oženil!"

— Ali bi mogel videti fotografijo neveste, ki ima 300.000 dote?

— Izključno. Čim presega 100.000, se fotografija neveste sploh ne pokaže.

"Ti Pepe ne boš nikoli moč, boš tako lagal."

"Aha, zdaj vem, zakaj ste postala ženska, gopodična!"

in znanec, in to je rezultat: \$1.00 Aloizija Miklavčič na St. Pavel Tankovic na 64 St. Ouala, Mr. in Mrs. Louis Riggs, Miha Sintic, Frank Kovacic, Kompare, Antonija Smrdel, Neimenovana, vsi s 64. ceste, gata Zakrajšek, Kati Volk, seph Novak in Mary Hren, Spilker Ave. Charles Zgonc, 61 cesti, John Novak, 72 cesti, Joseph Mržlikar in Tony Kovac, Jr. oba z 62. ceste, Debeljak, Mr. in Mrs. Uchman, Mr. in Mrs. Lepar, Rozi Claman, Art Malloy, Jennie Claman, Mr. in Mrs. Trebec, vsi s 55 ceste, Joseph Mautz, Mrs. Falc, Joseph Zelko, Rudolph Volk, Anton Sirk in Katarina dič, vsi s Carry Ave. Friend, Lausche, Henry Strainer, Petkovšek, oba z 61 ceste, ces Baraga, Louis Stavanja, Hegler, Tereziya Turk, vsi s 61 ceste, Andrej Jemic, John witz, Frank Roje, Anna witz, Stanley Korenssek, vsi s 61 ceste.

Po \$1.00 so darovali tudi Josephine Mihalic, John Uchman, čič in Frank Sibanik. Po \$2.00 so darovali Matija Flajnik s 61 ceste, Ave., John Zgonc z 61 ceste, Mr. in Mrs. Lesar z 61 ceste, Mrs. William Kenik, s 63 ceste, Mr. in Mrs. Velikonja s 55 ceste, Mr. in Mrs. Sedmak z 55 ceste.

Mr. in Mrs. Bostjančič, ki v dila na 1293 E. 55 St. uspešno grocerijsko prodajalno sta darovala \$5.00; Mr. Joseph Petkovšek, ki je tudi prispeval \$5.00; Mr. in Mrs. Anton Bašca, ki ceste darovala \$3.00.

Vsem, ko so prispevali, hvala! Vsi turji vrima nabiralkama v turji odbora prisrčna hvala! Upamo, da vsi, ki ste prispevali, so storili s svojega lastnega giba, zavečajo se svoje dolžnosti. Delujmo, ako ne more prispevati s finančno pomočjo, pa z dobro besedo, danes rabimo denar, na voljo dan pa glasove.

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

TRAGEDIJA SLOVENSKEGA NARODA

Od vseh strani od Nemcev za-
slovenskega ozem-
ja prihajajo soglasna poročila,
da so bili izdani odloki, ki za-
merajo izročitev vseh sloven-
skih knjig, celo molitvenikov,
biblijskih uradom, ali žandar-
merijskim postajam. Tako je bi-
lo n. pr. 27. aprila pred cerkvi-
jo pri sv. Petru pod sv. Gorami
dvojezično (najprej v nemščini,
potem v slovenščini, dočim so vsi
drugi razglašili bili ostanjani sa-
mo v nemščini) oznanjeno: "Ju-
tri morate oddati na občini vse
slovenske knjige!" Izšel je, ka-
ker smo že poročali, odlok, ki
prepoveduje rabo slovenskega
jezika pri cerkvenih opravilih,
bodisi pri pridigah, skupnih mo-
litvah in cerkvenem petju.

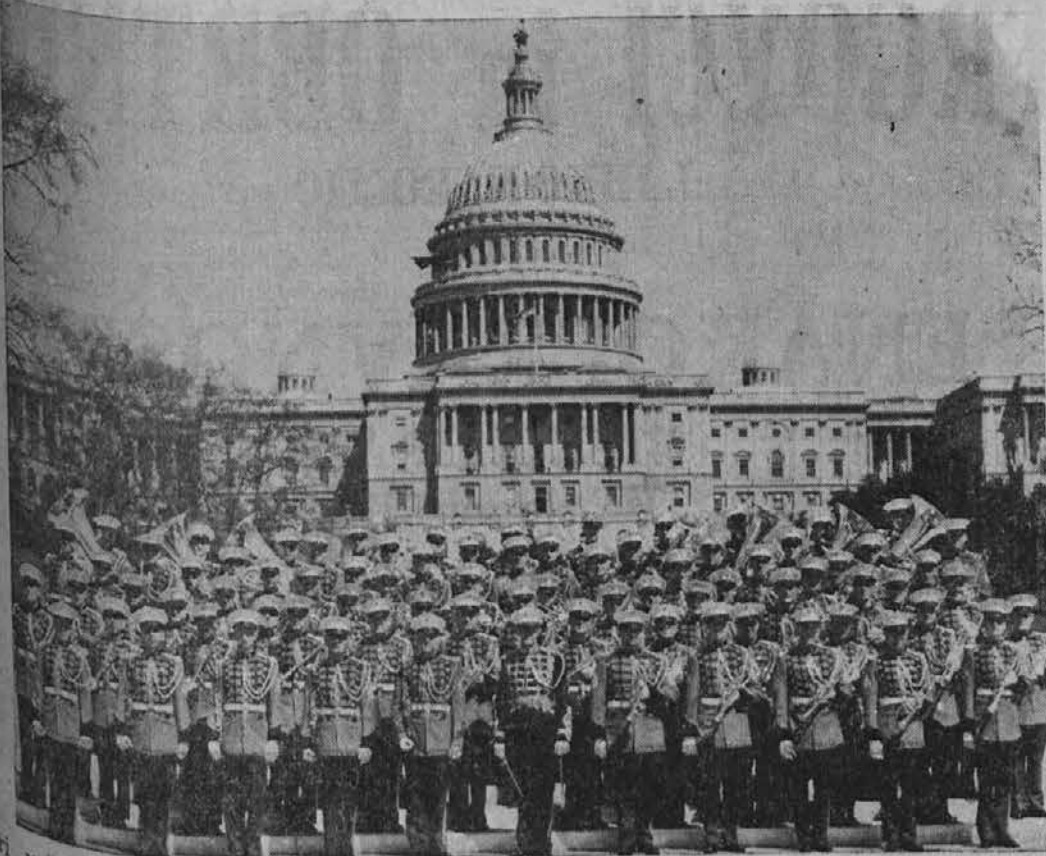
Slovenci so brezpravni

Nemška oblast je odredila, da
morajo vsi prebivalci na Spod-
njem Štajerskem v dneh od 17.
do 25. maja, t. l. izpolniti vpra-
šalno pole za sprejem v "Heimat-
bund" ("Steirischer Heimatbund").
Na vprašalni poli, ki je tiskana
dvojezično (nemško in sloven-
sko), je na čelu opomba, naj se
pola po možnosti izpolni v nem-
škem jeziku ter "osebno" izroči
posrednim komisijam, ki bodo v
prihodnjih dneh poslovale v vsa-
kem mestu, trgu in vasi na slov-
enskem Štajersku. Za domači
jezik so na vprašalni poli
nastavljene rubrike: deutsch
(nemško); windisch (štajerski)
slovenisch (kranjski, slovenski).
Kdor ne bo sprejet v omenjeni
klub, ne bo imel več obstanke
za splošnem Štajerskem!"

Proda se

Na javni dražbi potom
štajerskega, dne 30. septembra,
pri uru dopolne posestvo po-
stojane Antonije Bradač, po do-
stojni Korkenka. Nahaja se na E.
138. Zelo prijazna kraj. Dve
čevljev dolga in 52 čev-
ljev široka. Vsakemu je to pose-
stvo vredno \$4.000.

Mornariška godba v Clevelandu

14. leti in skozi ves čas je slo-
vena kot ena najboljših. Izza
vstoličenja predsednika Thoma-
sa Jeffersona, je ta godba vedno
igrala pri vstoličenju slehernega
predsednika v beli hiši, kot tudi
pri vsaki svatbi, ki se je izvrši-
la v predsednikovi hiši.
Godba sestoji iz 54 godbeni-
kov, ki so izbrani iz vseh god-
beniških vrst pri mornarici.

plenitvi ali potrdilu o odvzemu.
Gestapo, SS in SA oddelki,
njih posamezni člani, pa celo
Nemci — zasebniki so vsemo-
gočni gospodarji nad Slovenijo,
nad osebo in nad premoženjem
slovenskega človeka.

Uporno se širijo glasovi o u-
metni sterilizaciji slovenske
moške in ženske mladine z ob-
sevanjem, cepitvami in podob-
nem. Tako na Jezerskem in na
Jesenicah. Prav tako se polašča
slovenskega ljudstva trah, da
bodo Nemci položili roke na mla-
da slovenska dekleta in jih na-
silno odvedli v Nemčijo, pod
pretvezo, da bodo delale v to-
varnah. A ljudstvo sluti za to
pretvezo grše namene. Zato se
mladi ljudje, hite poročiti. A
Nemci so ponekod že izdali pre-
poved sklepanja zakonov. To
brezpravnost in nasilstvo vzbū-
ja v slovenskem narodu poseb-
no tudi dejstvo, da postavljajo
Nemci kot komisarje v sloven-
skih občinah notorične sovražni-
ke slovenske katoliške miselnosti,
ponekod celo manjvrredne,
gangsterske tipe, ki se zdaj ma-
ščujejo nad svojimi nasprotni-
ki. Tako je bil n. pr. v Celju po-
stavljen za komisarja inženir
Schwartz, za katerim pa se skriva
Robnik Vido, Smartno pri
Slovenskem gradu, ki je služil
kot poročnik v jugoslovanski
vojski in bil zaradi poverbe
zaprt in degradiran.

(Konec prihodnjic)

Kri ni voda! Odpri roke, od-
pri sree, otiraj bratovske solze!
Darujte na sklad slovenske sek-
cije Jugoslovanskega pomožne-
ga odbora!

Problemi priseljencev

Vprašanje: Postal sem ame-
riški državljan dne 14. avgusta
1941. Sedaj pa bi rad vedel, da-
li so tudi moji trije otroci, ki so
se rodili v starem kraju, postali
ameriški državljani. Vsi so
manj kot 21 let stari, najstarejši
je 19, srednji 16 in najmlajši
14 let star. Moja žena, njihova

mati, je še inozemka, ali bo ta-
koj zaprosila za državljanstvo.

Odgovor: Žal nam je poveda-
ti vam, da noben izmed vaših
otrok ni postal državljan vsled
vaše naturalizacije. Ako vaša
žena postane ameriška držav-
ljanka tekom enega ali dveh
let, vaša dva najmlajša sina po-
staneta državljana, najstarejši
otrok pa bo moral zaprositi za
svoje lastno državljanstvo. Pod
zakonom, ki je stopil v veljavo
dne 13. januarja 1941, tujerod-
ni otroci ne pridobivajo držav-
ljanstva vsled naturalizacije le-
nega roditelja, razun v slučaju,
da je eden izmed roditeljev (oče
ali mati) že mrtev. Ako pa oba
roditelja sta živa, tujerodni
otrok pridobiva državljanstvo le
tedaj, ako oba roditelja sta dr-
žavljan in ako je otrok manj
kot osemnajst let star.

Vprašanje: Sem vdova, ro-
jena v Jugoslaviji. Postala sem
ameriška državljanica dne 15.
februarja tega leta. Moj sin, ki
je sedaj šestnajst let star, se je
tudi rodil v Jugoslaviji in je
prišel v Ameriko pred dvema le-
toma. Ali je on postal ameriški
državljan vsled moje naturali-
zacije?

Odgovor: Da, vaš sin je sedaj
ameriški državljan. Postal je
ameriški državljan istočasno z
vami. Po zakonu, ki je stopil v
veljavo dne 13. januarja 1941,
tujeroden mladoletni otrok, ki
je bil zakonito pripuščen v Zdu-
žene države v svrhu stalnega bi-
vanja, postane ameriški držav-
ljan, ako oba roditelja (oče in
mati) postaneta ameriška dr-

žavljan, predno je otrok postal
18 let star. Ako pa je eden izmed
roditeljev umrl, zadostuje, da
preživeči roditelj postane ame-
riški državljan. Ker oče vašega
otroka je umrl, je sin postal
ameriški državljan vsled vaše
naturalizacije.

Vprašanje: Rodila sem se v
Združenih državah in nisem
nikdar živela v inozemstvu. Zgu-
bila pa sem svoje ameriško dr-
žavljanstvo, ker sem se l. 1920
poročila z inozemcem. Nekateri
ljudje so mi rekli, da na podlagi
novega zakona sem zopet ame-
riška državljanica. Ali je to res?

Odgovor: Da. Kongres je dne
2. julija 1940 sprejel zakon, ki
je povrnil ameriško državljan-
stvo onim ženskam, ki so bile
ameriške državljanke po rojstvu
v tej deželi, ki so pa zgubile
ameriško državljanstvo vsled
poroke z inozemcem pred letom
1922 (22. septembra). Ako so te
ženske neprestano živele v Zdu-
ženih državah po svoji poroki,
so državljanke, toda ne morejo
uveljavljati svoje pravice, dok-
ler niso položile prisego zves-
tobe pred naturalizacijskim so-
diščem.

Vprašanje: Rodila sem se v
Združenih državah, kjer sem
vedno živela. Zgubila pa sem
svoje ameriško državljanstvo
vsled poroke z inozemcem l.
1920. Kakor sem izvedela, sem

Kri ni voda! Pomagajte ne-
srečnim bratom in sestram v do-
movini! Prispevajte v sklad
slovenske sekcije Jugoslov-
anskega pomožnega odbora!

Živa razstava krzna

Na sliki vidimo lepa dekleta v Atlantic Cityju, ki vodijo na
verigi živali, iz katerih kožuhov so izdelani njihovi kožuhi. Kakor
je videti, kaže lisica zobe dobrodušnemu medvedku.

"Leteča policija"

Na sliki je skupina policije, ki se poslužuje letal v svoji
službi. Na gornji sliki se pripravljajo, da si nataknejo na obraz
maske proti plinu.

vsled nedavnega zakona zopet
postala državljanica. Ali to po-
menja, da moj mož, ki je še ved-
no inozemec, more zaprositi za
drugi papir, ne da bi imel prve-
ga?

Odgovor: Res je, da ste po no-
vem zakonu zopet postala ame-
riška državljanica, ali smeli bo-
ste izvrševati pravice ameriške-
ga državljanstva še le potem, ko
boste zapriseženi pred naturali-
zacijskim sodiščem. Po taki pri-
segi, imate vse pravice dr-
žavljanstva, in vaš mož bo deležen
onih olajšav, ki so jih deležni

možje ameriških državljan-
Common Council—FLIS.

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko
bo pomoč potrebna in nujna. —
Bodimo pripravljeni! Darujte v
sklad slovenske sekcije Jugoslo-
vanskega pomožnega odbora!

STOP! Scratching! *Relieve Itch Fast!*
For quick relief from itching of eczema, pimples,
athlete's foot, scabies, rashes and other ex-
ternally caused skin troubles, use world-famous
cooling, antiseptic, liquid D. D. Prescription.
Greaseless, stainless. Soothes irritation and
quickly stops intense itching. 35c trial bottle
proves it, or your money back. Ask your
druggist today for D. D. Prescription.

Most "MIDDLE-AGE" Women

38-52 Years

Suffer Distress At This Time!

If this period in a woman's life
makes you cranky, restless,
nervous, irritable, tired, blue at
times, suffer weakness, dizzi-
ness, hot flashes, distress of
"irregularities"—

Start at once—try Lydia E.
Pinkham's Compound. It's one medicine you
can buy today made especially
for women—it helps relieve
distress due to this functional
disturbance. Lydia Pinkham's
Compound has helped hun-
dreds of thousands of women

to go smiling thru trying "mid-
dle age."

Taken regularly—Lydia
Pinkham's Compound helps
build up resistance to such an-
noying symptoms that may be-
tray your age faster than any-
thing. Also very effective for
younger women to relieve
monthly cramps. Follow label
directions. WORTH TRYING!

YOU GIRLS WHO SUFFER

Distress From MONTHLY

FEMALE WEAKNESS

AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD!

TAKE HEED if you have all or
any one of these symptoms: do
you suffer headache, cramps, back-
ache, nervousness, weakness,
crankiness, distress of "irregu-
larities," periods of the blues, a bloated
feeling—due to functional monthly
disturbances?

Then start at once—try Lydia
Pinkham's Compound Tablets
(with added iron). Pinkham's
Tablets are famous for relieving
monthly pain and distress. Thou-
sands of girls and women report

remarkable benefits! Taken regu-
larly—they help build up resistance
against such annoying symptoms.
Lydia Pinkham's Compound
Tablets are also especially helpful
in building up red blood and thus
aid in promoting more strength
and energy. Follow label direc-
tions. WORTH TRYING!

Lastujte delež
v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svo-
bodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da
DANES kupite "Defense Savings" znamke. Po-
sodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo
zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež
v Ameriki!

"Defense Savings" znamke dobite
na bankih ali poštne uradu.

KOLIKO STORITE ZA
CANKARJEV GLASNIK!

Če ste res napredni, pokažite to tudi z de-
janjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska
kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite
svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči.
Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa
je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov,
posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite
upravnistvu, ki bo radi volje dalo vsa pojasnila.
Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev
Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

HAIR-BREADTH HARRY

PLENTIFUL RUDOLPH
KNOWS THAT HARRY
WILL TOSS OVER HIS
\$5000 A WEEK CAREER
LIKE AN OLD SOCK IF
HE LEARNS THAT HIS
FAIR BELINDA HAS
DISAPPEARED, AND
THE JEALOUS ONION
WOULD LIKE NOTHING
BETTER! MY WHAT A
NASTY DISPOSITION!

RENE LA BRUYERE:

18

Hektorjev meč

ROMAN

Zjutraj, kakor hitro se mi je videla ura primerna, sem se napravila v svojo črno obleko in sem krenila, ne da bi komu kaj povedala, po stranskih ulicah k hiši mojstra Julliarda. Pred njegovimi vrati so se zbirale tolpe ljudi; tu so vpili in prepevali, tam so prodajalci časopisov kričali svoje novice. V predsobju so stali ugledniki s frigijskimi čepicami na glavah poleg sumljivih sanskulotskih prikazni.

Toliko da nisem ohajala, ko sem stopila med čakajoče.

Toda francoska dvorljivost je preživela francoski dvor: ko so me ti ljudje zagledali, so se spoštljivo razmaknili. Še trenutek in stala sem v kabinetu državljan Julliarda.

Globoko zamišljen je sedel za veliko pisalno mizo, ki je bila vsa obložena s papirji, ter delal. Ko me je uzi, se je silno zavzel. Vstal je in oči so mu zažarele, čeprav je ostal drugače miren in dostojanstven kakor zmerom.

"Dražestna Chaillette," je izpregovoril, "bivališče sluge naroda je veliko premrko za vašo svetlo mladost! Kateremu povodu naj se zahvalim za srečo, da vas smem pozdraviti?"

"Oče mi je sinoči povedal, kakšna nevarnost mu preti in kakšno rešitev ste mu predlagali."

"Ne bodite hudi name, krasna Chaillette, da se drznem v takem trenutku prositi za vašo roko in da vam priznam ljubezen, ki sem jo bil zbog vaše ravnodušnosti do mene že davno obsodil v molčanje. Da niso prišle te usodne, izredne okoliščine, vam je ne bi bil odkril nikdar; izkušal bi se bil oškodovati z ljubeznijo do svobode. Toda resnica je žalibog, da je gospod du Chail ovađen; obravnava proti njemu se lahko začne še danes! Zaman sem se ponujal za poroka njegove zanesljivosti; ugovarjali so mi, da celo njegova hči vidno žaluje za trinogom. Kako bi bil mogel trditi, da to ni res, ko vas sam vidim napravljeno v črnino, ki vam preveč ljubko pristoji, da je ljudje ne bi opazili?"

"Gospod Julliard, lagala nisem nikoli: obleka, ki jo nosim, Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!"

je izraz moje žalosti za vojniškom, ki je na bojišču umrl za domovino. Bil je moj zaročenec. Prisegla sem, da mu ostanem zvesta do onkraj groba.

"Neusmiljeno priznanje! Ne drznil bi se vztrajati pri svoji prošnji, ako ne bi upal, da moja resnična, glogoka ljubezen do vas kedaj izpodrine to žalovanje."

"Tega se ne nadejajte, gospod. Ako se vdam, da položim svojo roko v vašo roko, storim to samo z namenom, da rešim očeta. Biti vam morem edino poslušna soproga, nikdar ne več: vse moje srce je posvečeno spominu onega, ki je mrtev."

Presunjeno mi je gledal v oči; izposojena krinka mu je bila pala z obraza. Pred menoj je stal samo še navaden smrtnik, ki ga je pretresal bolesten notranji boj.

"Po tem takem, gospodična," je izpregovoril naposled, "po tem takem ste mi prišli povedat, da pristanete?"

"Ako je to edino, kar more oteti mojega očeta — evo vam moje roke!"

"Roke brez srca! Kaj malo me cenite, gospodična du Chail. Če bi mogel upati, da ganem vaše srce, bi na kolenih sprejel darilo, ki mi ga ponujate; ne morem pa se ponižati tako globoko, da bi izkušal siloma osvojiti nekaj, kar mi odrekate že naprej. Primate se me za komolec in ne postavite me na laž. Odpotujte iz našega mesta še nocoj in znajte, da ste varni, ali pa da pače moja glava prej kakor glava vašega očeta."

Premagana po tem nastopu, ki je bil poln resnične veličine, sem mu dala, da me je prijel za roko. Tako je krenil z menoj po stopnicah in me je predstavil mnogoštevilnemu občinstvu, ki je polnilo predsobje.

"Lepa Chaillette, moja bodoča soproga! Prišla je k meni po slovo, preden odpotuje v Pireneje. Bolesti domovine so ji omajale zdravje in treba je, da se okrepi."

Nato se je obrnil k občinskemu uradniku v frigijski čepici: "Bodi tako dober, državljan, stopi neutegoma v odsek in povej, da prosim za tri potne liste: enega za svojo zaročenko, državljanjo du Chail, drugega za državljanjo du Chail, njenega očeta, tretjega za njeno služabni-

co. Rad bi pospešil vaš odhod, lepa državljanka, ker vem, da pospešim obenem vašo vrnitev in uro svoje sreče."

Na ulici me je spremljal nekaj korakov. Ko sva bila dovolj daleč od ljudi, je tiho dejal:

"Ne zapravljajte časa s praznimi pripravi; kakor hitro se znoči, se odpeljite proti Toulouse; kočijo vam pošljem jaz."

Še danes vidim v duhu njegov strog, strastni obraz, kako se je črtal pred oknom pošne kočije, ki nam jo je bil poslal, da bi nas odpeljala iz rodne kraja.

To slovo sredi črne noči, menjave konj pod prežečim pogledom občinskih uradnikov, nasele v zapuščenem koncu neznanega mesta, očetova zbeganost kanoničin obup, nevarnost, ki nam je neprestano visela nad glavami; ječe, ki so bile zmerom polne, strašni seznamki obsojen- cev, ki jih je okliceval mestni glasnik; morišče, ki je vsak dan stopil nanj kak sorodnik ali prijatelj. . . se to se mi zdi kakor vročičen sen ali peklenska blodnja, ki je trajala tri leta dni.

Kumica du Housseau, ki so jo bili obtožili, da skriva pri sebi svečeničke, ni mogla prenesti tolikega gorja in je umrla prav tisti dan, ko smo dospeli k njej. A baš ta okoliščina, čeprav nas je globoko užalila, je bila nema-

Poljubil jo je in zamrmral še bolj bolešno: "Verujte mi, da si dovolim to samo zaradi ljudi, ki naju opazujejo."

Ko je dvignil glavo, je bil mahoma spet konventovec od vrha do pete. Mogočne fraze, s katerimi je takoj nato ogovoril množico, so bobnele za menoj, ki sem jadrno tekla naznanit očetu vest o najinem bližnjem od-

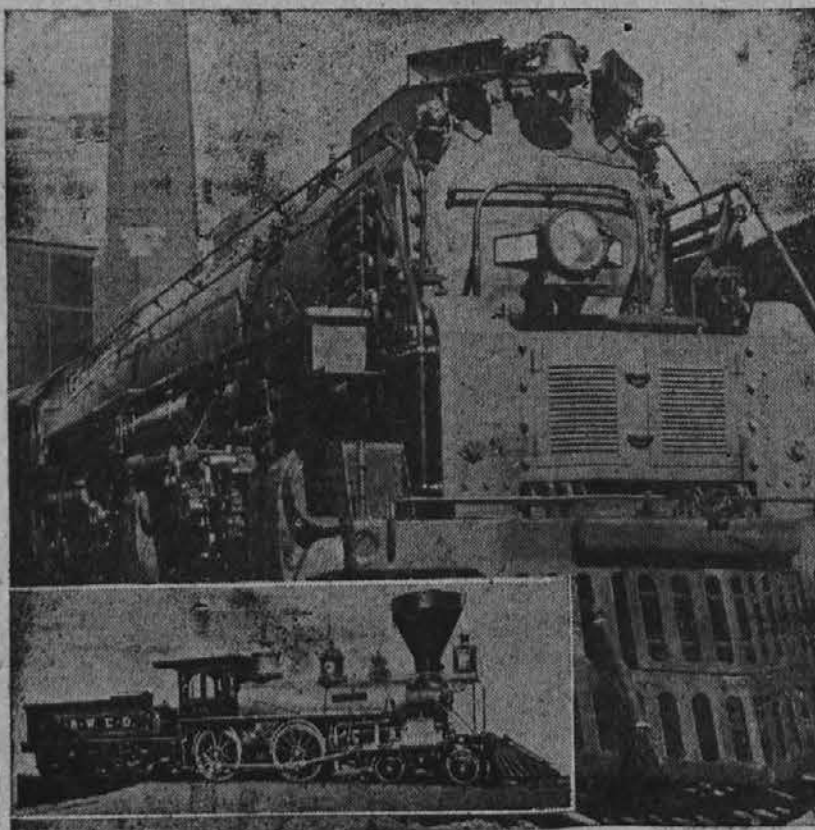
Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

General Electric ledenice
General Electric
Magic Chef, Tappen in Grand kuhinjske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan
15617 Waterloo Rd.

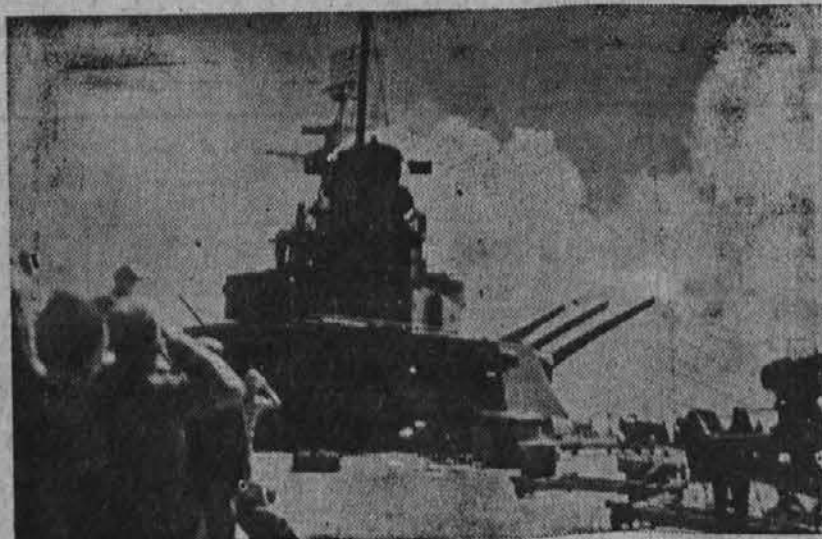
Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978

Največja lokomotiva na svetu

Na gornji sliki je "Big Boy," največja lokomotiva na svetu. Lokomotiva bo v rabi na Union Pacific železnici. Na spodnji sliki pa vidimo lokomotivo Seminole, ki je bila zgrajena za isto železnico pred 75 leti.

Poslej bodo topovi govorili

Na sliki je nova ameriška bojna ladja North Carolina, katere topovi mečejo svoje 16-palčne izstrelke 26 milj daleč.

odu. Ni ga malo iznenadila in ra vzrok naše rešitve.

Sprito težavnosti in nezavaranosti zvez sta bila Sainter in Toulouse bolj oddaljena drug od drugega, nego Pariz od protivaršev v vsem, kar je bilo pogrešnega in velikega, sem vzlic prepadu, ki naju je ločil, vroč prosila Vseusmiljenega, naj oprostí njegovi plemeniti duši.

Še danes vidim v duhu njegov strog, strastni obraz, kako se je črtal pred oknom pošne kočije, ki nam jo je bil poslal, da bi nas odpeljala iz rodne kraja.

To slovo sredi črne noči, menjave konj pod prežečim pogledom občinskih uradnikov, nasele v zapuščenem koncu neznanega mesta, očetova zbeganost kanoničin obup, nevarnost, ki nam je neprestano visela nad glavami; ječe, ki so bile zmerom polne, strašni seznamki obsojen- cev, ki jih je okliceval mestni glasnik; morišče, ki je vsak dan stopil nanj kak sorodnik ali prijatelj. . . se to se mi zdi kakor vročičen sen ali peklenska blodnja, ki je trajala tri leta dni.

Kumica du Housseau, ki so jo bili obtožili, da skriva pri sebi svečeničke, ni mogla prenesti tolikega gorja in je umrla prav tisti dan, ko smo dospeli k njej. A baš ta okoliščina, čeprav nas je globoko užalila, je bila nema-

Išče se stanovanje

s 4 ali 5 sobami, v collinwoodski naselbini. Zeli se tudi garažo zraven. Naslov se naj pusti v uradu "E."

DEKLE
stara nad 21 let, dobi delo za hišna opravila in pomoč v trgovini. — Dobra plača. — Vprašajte na 6220 St. Clair Ave.

Ako iščete
dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.
FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

pomenilo toliko kakor ovaditi samega sebe.

V tem mučnem položaju nam je bila Sainte Emerance zelo koristna pomočnica. Opustila je vso domišljavo gospodščino ter se pogumno zaživela v vlogi gospodinje, ki so ji jo naprtile okolnosti. "Državljanke Merance" ni bilo prav ni sram hoditi s košaro na trg in se tam pričkati s prodajalkami slanikov. Drugje kakor za ognjiščem je vočje nisi več našel. Njena zasluga je bila, da naša miza niti v najtežjih časih ni pogrešala vkusnih jedi; še zdaj pomnim, kako zadovoljno se je muzala očetovemu in mojemu strmenju, kadar naju je iznenadila s kakim posebno slastnim umotvorom svoje kahalnice.

Strah, oduren strah je kraljeval povsod, kamorkoli se je člo-

DEKLETA IN ŽENE

Ali veste, da si boste prihranile precej denarja, če si naročite na zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR COAT naravnost iz tovarne? DAJ na "WILL-CALL."

STERLING SUKNJE so od \$14.50 naprej
FUR COATS so od \$69.00 naprej

Ne odlašajte, samo pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG — 1034 Addison Rd.
ENDicott 8506 — ENDicott 3426

PRI PRIMARNIH VOLITVAH

30. septembra

volite za

BERNARD V. MCGROARTY

za councilmana 32. var

STENSKE KOLEDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO

pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.

Henderson 5311

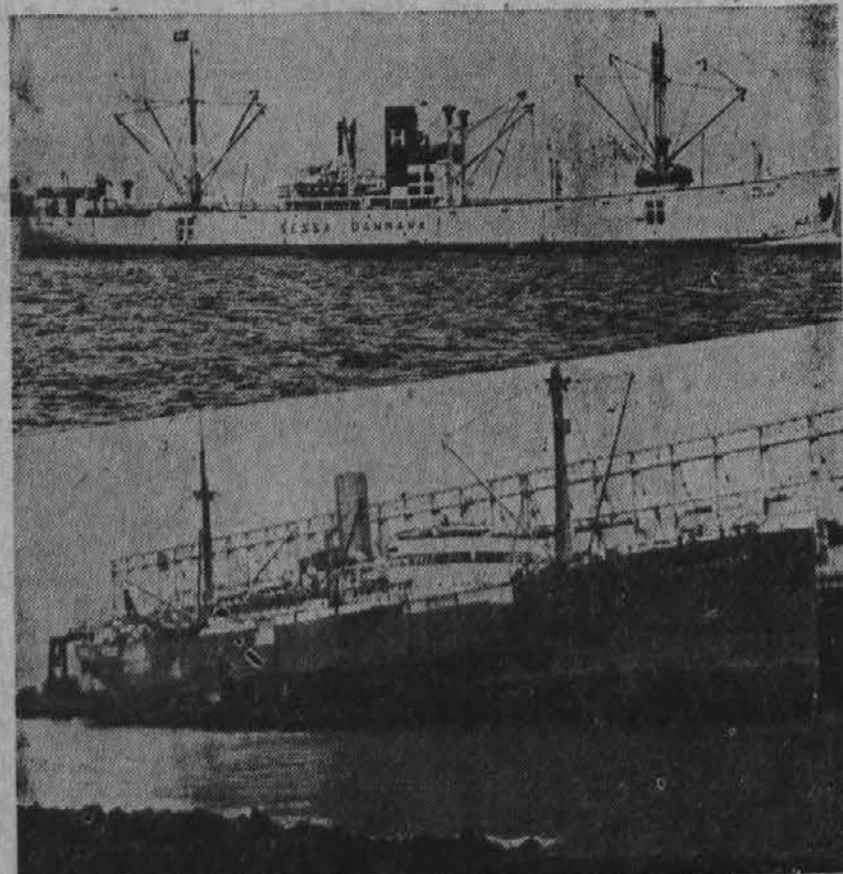
Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugaajo.

SEZNANITE JAVNOST

Z VAŠO TRGOVINO

POTOM...

'Enakopravnosti'

Zgoraj na sliki je ameriški parnik Sessa, ki je bil nedavno torpediran in pogrezenjen v bližini Islandije. Parnik na spodnji sliki pa je Steel Seafarer, ki je bil tudi ameriška last in ki je bil pogrezenjen na Rdečem morju.